

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Uredništvo za Trst:
Ulica Valdirivo 35/II., Tel. 29210

Poštno ček. račun: štev. 9-12410
Cena: Posamezna štev. L 20
Naročnina: Mesečna L 85
Za inozemstvo: Mesečno L 150

Leto III. - Štev. 30

Gorica - 26. julija 1951 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Kje je izhod iz današnje krize

Cloveštvu dvajsetega stoletja preživlja eno najtežjih dob svoje zgodovine. Zato se ni čuditi, če je prav v tem stoletju vstalo toliko reformatorjev, ki so hoteli in še skušajo z vsemi sredstvi — tudi z ognjem in mečem —, napraviti nov red, ki naj bi bolj pravičen ustvaril lepo dobo. Nekaj teh nosilcev novega reda je že doživel počet. Sami so tragično končali, za seboj pa so pustili materialne in moralne razvaline. Tudi tistim, ki se preobrazujejo svet, ki hočejo ustvariti novega cloveka in ga postaviti v raj na zemlji, bo usoda naklonila enak konec in bo dedičina njih delala še strašnejša. Do vsega tega pa je prišlo, ker so bivši in sedanji oznanjevalci novega reda samo nosilci in uresničevalci zmotnih idej preteklih stoletij; tistih idej, ki so dolga stoletja razjedale cloveško družbo in izpodkopavale nje prave temelje. Niso propadli in ne propadajo ti laži-reformatorji zato, ker so hoteli v življenje prenesti svoj nauk, ampak zato, ker so zmotni hoteli dali življenje. Na drugi strani pa nosijo krvido, tako da obolenje cloveške družbe kakor za ponesrečene poizkuse kriih prerokov tudi katoličani, dediči evangeljskih naukov in sinovi nemotljive učiteljice življenja — Cerkve. Njih krvido pa ni v zmoti idej, njih krvida je v zmoti življenja, kajti oznanjajo večno resnico, a drugo živijo; zato je njih življenje laž. Koliko jih je, ki nočejo ali ne znaajo z življenjem izpricati in v dejanju uresničiti, kar nas že 2000 let nemotljivo uči Cerkev?

Kar velja za cel svet, velja tudi za nas Slovence in zato se danes tudi na Slovenskem odigrava borba za nov, a pogubosen red. Kdo bo zmagal? Za nas je izid borbe jasen. Resnica nad lažo, pravica nad krvico, moč večnih idej nad orozjem nasilstva. Tedaj bo vstala v Sloveniji nova doba, ki jo bodo gradili Slovenci, ki bodo v trpljenju za dobro prečiščeni znali živeti tisto, za kar so tisoč umirali.

Mnogo je oznak, s katerimi moderni družboslovci označujejo cloveško družbo v dobi, v kateri živimo. Nekateri pravijo, da je družba bolna, ker se nahaja v duhovni in moralni praznini. Drugi zopet trdijo, da se moderna družba ruši, ker ne gradi več svoje zgradbe na pravih naravnih temeljih.

Vsekakor se cloveštvu danes zaveda, da je v krizi in da potrebuje zdravljenja. Ta zavest ni sicer najslabiši znak, le mnogi načini zdravljenja so že v naprej obsojeni na neuspeh. To pa zato, ker se današnji clovek premalo zaveda, kje so vzroki obolenja. Eni jih vidijo v ekonomski strukturi zadnjih sto let. Zato prihajajo z novimi socialno-ekonomskimi sistemmi, o katerih vidiemo, da obljubljajo raj, a prisnjava bedo in solze: oznanjujejo svobodo, a kujejo verige suženjstva; kličejo po napredku, a pehajo cloveštvu v temo laži in zmot. Drugi pričakujejo, da bo prisa rešitev ozdravljenja iz zakonodajnikov zbornic po že preteh demokratično političnih sistemih vladanja. Izdajajo se zakoni za zaščito občne blaginje, reda in svobode. A neizpolnjevanje in zlorabe teh zakonov izpodkopavata ugled oblasti in rušite temelje državnih ustanov. Nadalje se zopet zahteva, naj se s policijskimi ukrepi prepreči vse, kar ruši moralne temelje občestva. Toda policijsko postopanje ne vzgaja krepostnih državljanov. Prav tako tudi samo pospeševanje materialne blaginje ne bo preprečilo razkroja v družbi. Moderne družbe pred katastrofo ne bo rešilo ne novo razdrobalno orozje, ne še tako idealno zamislen gospodarski plan, ne velikopotezna grupacija držav. Samo to delo tistih, ki danes želijo reševati cloveštvu, pa bodisi da je še tako konstruktivno, je zidanje stavbe na pesek, ki jo bo porušil prvi vihar.

Kdor resnično hoče danes doprinesti svoj delež k ozdravljenju cloveštva, mora najprej analizirati dejansko stanje, v katerem se družba nahaja. Nato poiskati vzroke, ki so pivedli do sedanjega stanja in šele na podlagi te diagnoze bo mogoče predpisati

način in sredstva zdravljenja. Kriza današnje družbe ni samo kriza ustanov, je kriza idej. Ustanove, ki vodijo cloveštvu, so samo tehnična realizacija idej. Te ideje pa so zmotne, so nekrščanske in zato je danes cloveštvu razkrstjaneno. Družba pa je razkrstjanena, ker so taki posamezni, ki družbo sestavljajo. In od tod izvirajo vse druge nesreče.

Clovek se ne zaveda več, kje in kakšen je njegov izvor; ne pozna več cilja, za katerega je ustvarjen, in so zato zgrešeno tudi pota njegovega delovanja in življenja. Vse clovekovo mišljenje in čustvovanje je nekrščansko, zato so taka tudi pota cloveške družbe. Ker je v cloveku zamrla zavest, da je od Boga ustvarjeno bitje, da je Bog njegov gospodar, zato ne prizna več božje avtoritete nad seboj in mu je tudi vsaka svetovna oblast nadležna. Zato smo prišli tako daleč, da samo že oboroženo policija more obdržati red med ljudmi. In veliko zlo današnje družbe je zmanjšanje spoštovanja do avtoritet. Današnji clovek ne pozna več svojega resničnega cilja, ki je: služba Bogu in pristanek v njem. Ta edino pravi namek clovekovega bivanja na zemlji je pozabljen. Pozabljen je, da je »Bog prvi in najvišji cilj vse cloveške delavnosti in da se vse ustvarjene dobrine tega sveta smatrajo samo kot sredstva odvisna od Boga, ki se morajo rabiti na način, ki vodi k končnemu in najvišjemu cilju.« (Qu. A.) Oči ljudi, nekoč uprte v večne višave, so se obrnile k tlu, zapičile so se v zemljo, v tostranstvo, kjer naj si clovek v neprestani službi svojemu vjavju ustvari raj; ker so tako orientirani posamezni, zato so si tej orientaciji prišli ustvariti tudi vse ustanove, ki jim služijo, bodisi, da so političnega, socialno-ekonomskega ali kulturnega reda. Te ustanove pa so prividele cloveško družbo na taku pota, da je ta zgrešila svoj pravi cilj in Leon XIII. pravi v R. N.: »Če se družba ruši, se zato, ker je zgrešila svoj cilj.«

Novo dobo bo pa dal le povratek h krščanskim principom. Nova doba, ki si jo cloveštvu želi, ki pota do nje išče in ki naj bi bila boljša od sedanje, pa more priti sam po ozdravljenju clovestvu.

Toda zaman so vse prošne, naj se cloveštvu strezni in naj ne drvi v svojo pogubo; zaman vsi klici, naj družba zopet prizna svojega Stvarnika in Njegov nespremenljiv nauk; zaman vsi pozivi za preosnovu ustanov po nauku Cerkve. Edino uspešno sredstvo zdravljenja cloveške družbe je prevzoja in samoposvetitev posameznika — cloveka. Clovek mora zopet zažeti resnico vsebovano v evanđelju. Ta resnica je namreč — kakor pravi Leon XIII. — nekoč prenovila od vrha do tal cloveški rod, mu dala obliko popolnosti in ga prepojila z vero, s svojimi zapovedimi in zakoni. Kar je klical v prejšnjem stoletju veliki Leon, to kliče, v to pozivo in zato moli danes veliki Pij: Prenovite vrati in obnovitev življenja po večno veljavnih idejah evanđelija.

Pot v novo dobo bo torej pokazal sam nov clovek. Nov, ker bo modernega nadomestil, ali bolje, v sodobne razmere postavljen v starem duhu prenovljen clovek, kakšnega nam je z zgledom in besedo že pred 2000 leti pokazal Kristus, ki je učil »Bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popolni!«

Popol clovek mora biti zahteve današnjih dni; katoličan, ki zna in hoče živeti svojo vero, prežeti v prepričanju, da je njegov edini cilj na zemlji: služiti Bogu in rešiti svojo dušo. Ta cilj mora postati cloveku spet zvezda vodnica na vseh potih njegovega življenja in pri vsem njegovem delovanju.

Današnja družba potrebuje v pravi cilj usmerjenih in svetih poedincov, ki bodo znali živeti svojo vero. Za rešitev in prenovitev sveta je potrebna stalna mobilizacija Bogonoscev, ker le taki bodo zmožni s svojim izražanjem resnice preroditi vrav bližnjega, postaviti družbo na zdrave temelje in dati njenim ustanovam in organizacijam njenega življenja pravom smer in uspešnih oblik. Ni čas danes, da bi bezali pred svetom, ker je pokvarjen. Svet je delo božjih rok in cloveštvu božja družina. Svet je treba osvojiti in ga Bogu vrniti in

Smrt vplivnih mož

Dne 20. julija je bil ustreljen transjordanski kralj Abdulah pri vhodu v mošejo Awasa Aqsa, v katero se je podal k molitvi. Morilec se imenuje Mustafa Shakir in je bil takoj po atentatu ubit po kraljevi telesni straži. V ponedeljek je bil Abdulah slovesno pokopan. Pogrebni svečanosti so se udeležili diplomatski predstavniki raznih držav. Pomenljiva in simbolična je pa bila prisotnost iraškega regenta Abdula II. V dnež žalosti in na dan pogreba posebej so v Jeruzalemu nastali hudi nemiri med pristaši pok. Abdula in onimi, ki so nasproti Angležem. Med civilisti je več mrtvih in ranjenih.

Pokojni kralj Abdulah je bil odločno na strani Angležev in je spretno vodil politiko mlade države.

Njegova smrt je hud udarec za Angleže, ki so z njim izgubili na Srednjem Vzhodu močno oporo. Abdulah ni bil zadnje čase več prijavljen med arabskimi nacionalisti, ker se je pobotal z Izraelci. Temu so tudi druge arabske države odločno nasprotovale. Za regenta je bil proglašen kraljev drugi sin, ki je tudi zvest Angliji.

Starejši sin Talai, ki bi moral pravno naslediti Abdulahu se pa nahaja v Švicari na zdravljenju in je baje ostro proti angleško nastrojen. Zaradi tega ga je menda Abdulah poslal v tujino. Vsekakor prihodnost nam bo pokazala posledice Abdulaahove smrti, ki za Anglijo ne bodo nikakor roznate.

Druga te dne 22. VII. v Neaplju umrla vplivna osebnost je ameriški

admiral Forest Sherman, ki je bil načelnik ameriškega mornariškega generalštaba in obenem član skupnega odbora načelnikov ameriških glavnih stanov. Kakor smo že zadnjič poročali je bil adm. Sherman pred dnevi na obisku pri gen. Franco in smrt ga je zadela ravno na koncu njegovega poslanstva po Evropi. Admiral Forest Sherman je bil star 54 let in je bil v ameriškem življenju zelo vplivna osebnost. S pok. predsednikom Rooseveltom je bil prisoten pri podpisu »Atlantske listine«.

Tretja v ponedeljek 23. t. m. umrla osebnost je pa 95letni bivši francoski maršal Filip Petain, ki je v prvih svetovni vojni rešil Francijo poraza pri Verdun-u in ki je med drugo svetovno vojno prevzel na svoje rame vso bremo odgovornosti francoske kapitulacije. Zaradi te svoje zadnje dejavnosti so ga takoj po vojni obsodili na dosmrtno ječo. Umrl je na otoku D'Yen, kjer je bil zaprt. Truplo so izročili družini, da ga pokopljajo na pokopališču v port Joinville. Petain je umrl točno 6 let po dnevu, ko je prišel prvič pred sodišče, t. j. 23. julija 1945. Vlada je zavrnila zadnjo Petainovo bosta člana vseh treh delegacij. Istotako bosta člana vseh treh delegacij senator Tom Connally, predsednik senatnega zunanjopolitičnega odbora, in Alexander Wiley, voditelj članov manjšine v navedenem odboru.

Na konferenco v San Franciscu so povabili sledeče države:

Argentino, Avstralijo, Belgijo, Bolivijo, Brazilijo, Burmo, Kanado, Ceylon, Čile, Kolumbijo, Kostariko, Kubo, Češkoslovaško, San Domingo, Ekvador, Egipt, San Salvador, Abesinijo, Francijo, Grčijo, Guatemaļo, Haiti, Honduras, Indijo, Indonezijo, Iran, Irak, Libanon, Liberijo, Luksemburg, Mehiko, Novo Zelandijo, Nikaragvo, Norveško, Pakistan, Panamo, Paragvaj, Peru, Poljsko, Saudovo Arabijo, Sirijo, Nizozemsko, Filipine, Turčijo, Južnoafriško zvezo, Sovjetsko zvezo, Veliko Britanijo, Urugvaj, Venezuela in Jugoslavijo.

Konferenca v San Franciscu

Zunanje ministrstvo objavlja, da so Združene države kot vlada gostiteljica povabilo 50 drugih držav, ki so bile v vojni z Japonsko, da se udeležijo konference v San Franciscu, na kateri bodo sklenili japonsko-mirovno pogodbo in ki se bo začela 4. septembra.

Formalna vabila so prizadetim državam dostavili potom ameriških diplomatskih predstavnikov v tujini. Besedilo povabila so objavili istočasno v Washingtonu in Londonu.

Ameriškemu vabili sta priklopili ameriška in britanska vlada besedilo osnutka pogodbe z dne 3. julija, ki vsebuje razne spremembe, ki pa po izjavi zunanjega ministrstva »ne izpreminjajo bistva pogodbe, temveč so vnesene samo zaradi večje javnosti«. Obe vladi sta priklopili vabilo tudi izjavo Japonske.

Vabilo obvešča dalje države, da

je Japonska sporočila Združenim državam, da jo bodo na konferenci predstavljal zastopniki, ki bodo pooblaščeni k raznemu izjavam in k podpisu pogodbe. Vabilo navaja da, da so na konferenco povabili države, ki so bile v vojni z Japonsko, »z izjemo držav, glede katerih obstajajo posebne okolnosti.«

Istočasno objavlja bela hiša, da je predsednik Truman imenoval ameriške delegacije, ki bodo sklenili mirovno pogodbo, kot tudi predloženo varnostno pogodbo med Združenimi državami, Avstralijo in Novo Zelandijo ter ameriško-japonsko

prav kmalu uspel. Zgleda, da bo ponovno vstopila v vlado tudi republikanska stranka. Pella, ki je bil vzrok te krize, bo verjetno zoper v vladi, ker ga podpira De Gasperi. Zunanje ministrstvo bo zčasno sprejel De Gasperija. Drugače se bodo izvršile še nekatere druge spremembe. Sicer bo v bistvu vlada ista kakor popreje, le star Sforza bo manjkal.

Sestava italijanske vlade

Za ponovno sestavo italijanske vlade so še vedno v teku pogajanja med raznimi političnimi grupacijami. De Gasperijevo delo vsekakor ni lahko, vendar se upa, da bo

Pogajanja v Kesongu

Včeraj so se po daljšem presledku zopet sestali delegati obeh vojskajočih se sil na Koreji. Tudi pri včerajšnjih razgovorih niso prišli do nikakoga zaključka. Glede izida pogajanj na Koreji je pa ves zapadni tisk postal zelo pesimističen. To tu-

di potrjuje vedno večjo delavnost komunističnih patrulj vzdolž cele fronte. Seveda, če propadejo pogajanja, bo zgubila vsako veljavno Trumanova teza in pride logično zopet na površje Mae Arthur, ki ni nikdar hotel verjeti v uspeh pogajanja s komunisti.

Boga vrniti svetu. To pa more storiti samo armada poedincev, ki bodo z Bogom v srcu hodili vsak dan k svojemu poklicnemu delu, ki bodo s prijateljstvom božjim vršili apostolat in karitas, ki bodo kot božji poslanec odhajali na univerzitetne katedre, v sodne dvorane, k bolniškim posteljam in operacijam, v tovarne in rudnike, po trgovskih poslih, na politične shode, v parlamente in vlade ter na mednarodne konference. Nepremagljiva bi bila takša armada, ker vse premore v Njem, ki me krepča in ker bi jo vodila večna in neskončna Modrost. Postala bi kvas cloveške družbe, ker bi bilo vse delo blagoslovljeno od Gospoda, ki rast daje.

Sovražne izgube na Koreji

Ameriško obrambno ministrstvo objavlja, da cenijo dosedanje sovražne izgube v korejski vojni na 1.213.544 mož. Ta številka obsegata sovražne izgube do 13. julija.

Severnkorejske izgube cenijo na 611.001, od katerega števila odpade 146.001 na vojne ujetnike. Kitajske izgube znajo 602.453, od tega je 17.453 ujetnikov.

Vse tri vlade so prejele od svojih visokih komisarjev v Zahodni Nemčiji skupno poročilo o stališču, ki ga zavzema v tem vprašanju nemška zvezna vlada.

O tozadevnih trotranskih konferen-

ci se bo s tem vprašanjem bavil severnoatlantski svet.

Nemci pri obrambi Zahoda

Te dni so v Londonu potrdili vest, da so Združene države predlagale, naj bi se v kratkem ameriški, francoski in angleški zastopniki sestali v Washingtonu in razpravljali o sodelovanju Nemčije pri obrambi Zahoda. Angleška vlada sedaj pretresa to vprašanje.

ENAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH

Iz svetega evangelija po Marku
(Mk 7, 31-37)

Tisti čas je odšel Jezus iz tirskega krajev ter šel skozi Sidon h galilejskemu morju sredi pokrajine Desteromestja. In pripeljejo mu gluhenemega ter ga prostijo, da bi položil roko nanj. Vzel ga je od mnogi v stran, vtaknil svoje prste v njegova ušesa in se s slino dotaknil njegovega jezika; in pogledal je v nebo, vzdihnih in mu rekel: Efeta, — to je: Odpri se! — In kar odprla so se mu ušesa in razvezala se je vez njegovega jezika in je prav govoril. Zapovedal jim je, naj nikomur ne pravijo; pa bolj ko jih je prepovedoval, bolj so razglašali. In na vso moč so strmeli, govorč: Vse je prav storil: gluhim je dal, da slišijo, nemim, da govor.

V šoli imam osemletno dekllico, ki je od rojstva gluhenoma. Pri poiku zelo pridno sledi vsaki gesti. Skušal sem ji tudi posebej razlagati nekatere vsaj glavne verske resnice. Z zanimanjem si je ogledovala podobe, ki sem jih kazal. Tisto, kar sem ji lahko pokazal na podobi ali narisal na tablo, je hitro razumela, a pri razlagi nevidnega duhovnega sveta se je ustavilo. Kako ji dopovedati, da je Bog troedini, da je duša neumrljiva in drugo. Deklica namreč ne obiskuje šole za gluhenome. — Ob tej deklici sem spoznal, kako velika nesreča je gluhenost. Ker ne deluje organ za sluhi in zato tudi ne organ za govorjenje, je tem nesrečenem velik del sveta nepoznan, kratkomalo zaprt. Ne morejo si ustvariti pojma o tem, kaj je lepa pesem, lepa godba; ne morejo povedati svojih čustev drugim.

Veliko ljudi je v teh časih okrnjenih, nerazvitih. Nimajo čuta za verske in duhovne vrednote. Izredno zanimanje kažejo za svet, za šport, za gospodarstvo, dekleta za modo, za filme. Skrbijo, da so stanovanja udobno urejena. Gotovo ni to nič slabega, dokler je v pravih mehjih — a to je samo en del sveta in življenja.

Bolj važno kot vse to je duhovni svet, svet duše, svet vere. Za ta svet pa mnogi nimajo prav nobene-

ga smisla. Bog, duša, posmrtno življenje — vse to jim je tako daleč in tuje. Brezbrizno gredo preko vsega tega. Silno težko je takim ljudem vzbudit čut za božje stvari.

Zaradi njihove brezbriznosti jim je zelo otopela vest. Zanje ni nobena stvar več greh. Mirno preklinjajo Boga, brez vsakega vzroka opuščajo nedeljsko sveto mašo. Nedelja jim pomeni toliko kot delaven dan. Cenijo jo le v toliko, ker nudi priliko za zabavo in izlete. Grehi zoper sveto čistost so jim nekaj narančnega.

Zgoraj omenjena deklica se mi je večkrat smilila. Medtem ko so na primer drugi otroci peli, je ona dala od sebe nesmiselne glasove. Še večjega pomilovanja vredni so ljudje, ki so izgubili čut za duhovnost, ki so otopeli.

Ljubezen do Boga in do njihovih neumrljivih duš zahteva, da zanje veliko molimo. Naše molitve naj ganejo Boga, da naredi čudež v njihovih dušah in jim vrne smisel za duhovnost. Jezus se je dotaknil ušes in — jezika in tako ozdravil gluhenemega. Dotakniti se mora tudi sre otapelega sveta.

Zase prosimo, naj nam Bog ohraňa vedno pravo spoznanje, za druge pa, naj jih ga povrne.

NEDELJSKA MOLITEV

VSEMODOČNI VEČNI BOG, KI Z OBILJEM SVOJE DOBROTLJIVosti PRESEGAS PROSILCEV ZASLUGE IN ŽELJE: IZLIJ NA NAS SVOJE USMILJENJE, DA ODPUSTIS, KAR V VESTI ZBUJA STRAH, IN NAVRŽES, ČESAR SI S PROŠNJO NE UPAMO DOSEČI.

Koledar za prihodnji teden

29. julija. **NEDELJA.** 11. pobinkoština; Marta, devica.
30. **PONEDELJEK.** Abdon in Senen, muč.
31. **TOREK.** Ignacij Lojolski, spozn.
1. avgusta. **SREDA.** Vezi svetega Petra.
2. **CETRTEK.** Alfonz Ligorij, cerkveni učenik.
3. **PETEK.** Najdenje sv. Štefana; prvi petek.
4. **SOBOTA.** Dominik, spoznavalec.

VERSKE RAZMERE V MEHIKI

Zadnjih deset let so se verske razmere v Mehiki odločno zboljšale in to vsled verske svobode, ki jo Cerkev, če ne postavno, pa vsaj dejansko zadnja leta uživa. Vlada sedanjega predsednika Miguela Alemana, ki je katoličanom precej naklonjen, se v verske zadeve ne vtiča. In to je eden izmed vzrokov, da je Cerkev v tej deželi svobodnejše zadržala in da more vse uspešneje razvijati svoje božje delo. Da so izginile težave prejšnjih let, razvidimo tudi iz tega, da ima sv. stolica v Mehiki svojega apostolskega delegata msgr. Viljema Pianija.

Boj za svobodo Cerkve

Pri vsem tem pa ne smemo забiti, da so sedanje ugodne razmere, v katerih živijo mohikaniki katoličani, odvisne predvsem od dobre volje predsednika republike in njegove vlade, med tem ko so nekdanje protiverske postave ostale še vedno v veljavni. Mehika trpi že skoro sto let na posledicah laicizma in protiverske oz. proticerkevne državne politike. Že leta 1857 so tako zvane »reforeme postave«, ki so bile sprejete 1. 1873 v državno ustanovo, vzakonile ločitev Cerkev od države, vpeljale civilno poroko ter odrekle cerkvenim redovom vsako priznanje. Tudi sedanja ustanova iz 1. 1917 je kat. veri in Cerkvi povsem nasprotna. Po tej postavi so duhovniki in redovniki izključeni od poučevanja na vseh osnovnih, srednjih in drugih šolah. Po tej ustanovi so vse cerkve državna last. Cerkev je pravno nezmožna pridobiti, imeti in lasti ali upravljati kakreverem, in tiste, ki jih je preje imela, so postale državna lastnina. — Poroka je izključno civilna zadeva, itd.

Problemi sedanosti

Klub dobrohotnemu zadržanju vlade so protiverske postave še vedno v veljavni.

Poleg tega ovirajo delo katoličanov po-

sledice skoraj stoletnega laicizma. Med te-

mi posledicami je nedvomno najhujša po-

sledica pomanjkanje duhovščine. Leta 1810 je prišlo na 6,122.000 prebivalcev 7.341 duhovnikov; dandanes ima Mehika s svojimi 25 milijoni prebivalcev le 4.244 duhovnikov, kar pomeni, da pride dandanes en duhovnik na približno 6.000 prebivalcev, med tem ko je prišel pred 140 leti na okoli 830 prebivalcev. K srči so semenišča v polnem razmahu, rayno tako tudi moški in ženski redovi, le škoda, da je med škofijami v tem oziru velika razlika. Vendar je na splošno število bogoslovev v primeri z drugimi državami Latinske Amerike zelo ugodno.

Drugi boleči problem je v Mehiki pomanjkanje katoliških kulturnih ustanov, ki zahtevajo za svoj razvoj mirnih razmer, ki jih pa v Mehiki že dolgo ni bilo. Če izvzamemo »Univerzitetni kulturni center« jezuitov ima Cerkev samo zavode za osnovno in srednje šolstvo. Poudariti pa je treba nadvse razveseljivo porast katoliških šol, ki jih obiskuje skoraj 200.000 mohikanovih otrok.

Tudi razvoj kat. akcije, ki šteje skoraj 350.000 članov, vzbuja najlepše upe za bodočnost. Tretji red sv. Frančiška ima 50.000 vpisanih, ponočna adoracija pa 180.000 aktivnih in 60.000 častnih članov, poleg tega pa še 12.000 tarezijancev. Marijine družbe štejejo 21.000 in Apostolstvo molitve skoraj 33.000 članov.

Mehikanski katoličani razvijajo tudi na socialnem, sindikalnem in delavskem polju veliko delavnost. Isto velja glede dobrega tiska. Največjo delavnost pa razvijajo katoliški laiki na katehetiskem polju, kar je povsem razumljivo, če pomislimo, da je državna šola brez krščanskega nauka in da je tako malo duhovnikov na razpolago. V tem oziru tekmujejo vsa kat. društva, predvsem pa kat. akcija. Bratovščina sv. Frančiška Ksaverija je poučevala lansko leto okoli 48.000 otrok v krščanskem nauku. Vsako soboto in nedeljo se je 2.143 katehetov laikov razkropilo z vsemi mogičnimi vozilnimi sredstvi po glavnem mestu in po bližnji okolici, kjer so poučevali mladino v krščanskih resnicah.

Mehikanski katoličani, katerih vztrajnost in zvestoba napram kat. Cerkevi je dobro znana, gledajo lahko z veseljem in polni zaupanja v bodočnost. Če se bo sedanji verski mir ohranil, posebno pa če se bo katoličanom posrečilo odpraviti sedanje proticerkevne postave ter obenem povečati število duhovščine, bo postala mohikanška Cerkev še važen činitelj krščanske kulture in prosvete na zapadni polobli.

Kaj je socializacija?

Po zadnjih vojnih prihajajo na površje novi ekonomski in socialni sistemi. Ta menjava je vedno izraz mnenja (včasih pravilnega, včasih pa zmotnega) gotovih teorij in političnih strank, ki so si pridobile vpliv med ljudstvom.

Tako je po zadnjih vojnih prihajalo na izraza tako zvana nacionalizacija ali kakor ji pravijo socializacija najvažnejših industrijskih podjetij po kateri so težili skozi dolga leta pripadniki marksističnega nauka. Ti so se vrgli v deželih, kjer so prišli na oblast, še celo na socializacijo kmetijstva, kar je pa blodna zmota, ki jo kmetiško gospodarstvo povsod zelo draga plačuje.

V pričujočem članku bom skušali razčleniti zgodovino industrijske socializacije, ki se je udejstvila v dveh smerih: v radikalni in v zmerni smeri.

RADIKALNA SOCIALIZACIJA

Dežele pod sovjetskim političnim vplivom uvajajo skrajni radikalni sistem. Vsa glavna industrijska podjetja so enostavno podprtavljena in so postala izključna last države brez kakršnekoli odškodnine lastniku. Upravo podjetja prevzamejo državni uradniki in ga vodijo (največkrat zelo nerodno) s pomočjo funkcionarjev komunističnih sindikatov.

Dežele Zapadne Evrope z laburistično Anglijo na čelu spadajo v okvir zmerne socializacije.

ZMERNA SOCIALIZACIJA

Po zmagi angleških laburistov leta 1945 so ti pristopili k izvajanju svojega programa: socializacija življenjsko važne industrije.

Klub odločnemu odporu konservativcev in liberalcev se je laburistom posrečilo, da so socializirali deloma vsa važnejša podjetja. Proti primerni odškodnosti lastnikom so podjetja postala državna last in so obratovala pod državnim nadzorstvom.

Kmalu so se pokazale posledice. Zaradi pomanjkanja iniciativnosti vodstva je začela padati prodejna in zaradi tega tudi so se podražili industrijski proizvodi. Na kako zboljšanje plač delavcem ni bilo več misli.

Vendar pa so se Angleži ob pravem

Iz življenja Cerkve

Preganjanje kitajskih katoličanov

gibanje za »neodvisno cerkev«.

Klub vsem tem preganjanjem se kitajski katoličani odločno upirajo, da bi prestopili v to novo neodvisno narodno cerkev. Do sedaj ni znan niti en slučaj, da bi kak kitajski duhovnik podpisal svoj pristop k tej cerkvi, ki nima drugega namena kot tega, da bi odtrgala kitajske katoličane od Rima in s tem od edino prave Kristusove cerkve.

Smrt poljskega primasa

Dne 23. t. m. je v 84 letu svoje starosti umrl v Krakovu poljski primas kardinal Adam Stefan Sapieha. Pokojni Sapieha je bil naslednik pred par leti umrlega kardinala Avgusta Hlonda.

Kongres poljskih Marijinih družb v Londonu

V Londonu se je vršil nedolgo tega kongres poljskih Marijinih družb. Kongresa se je udeležilo več kot 500 oseb, po večini dijakov — beguncov. Razpravljalni so tem, kako morajo Marijine družbe podpirati katoliško delovanje. Msgr. Montini je postal v imenu sv. očeta kongresu obširno pismo, v katerem izraža svoje čestitke in voščila majnuka umorili.

—

Po zadnjih poročilih je zaprtih sedaj na Kitajskem šest katoliških škofov, šest drugih pa je konfirmanih v lastnem stanovanju. — Tientsinski škof Lazarist msgr. Jean de Vienne, ki je deloval 50 let na Kitajskem, je moral zapustiti Kitajsko, ker je obslodil neodvisno kitajsko cerkev.

Iz istega vzroka so bil izgnan iz Kitajske trije drugi prelati. Kot zadnji je bil izgnan msgr. Magnani, škof v Kianu v Kiangu. Z njim sta moral zapustiti deželo njegov generalni vikar Purino in redovni predstojnik o. Barbato.

Posebno nečloveška je gonja zoper katoliške redovnice, ki so skrbele za tisoče in tisoče od lastnih mater zavrnjenih kitajskih otrok in katerim očitajo sedaj komunisti, da so mnoge teh otrok pomorile. Pri tem gre komunistom le za to, da vzamejo tem nesobičnim sestrarn ugled pri ljudstvu ter da jih tem laže poženejo čez mejo, kadar gre za kake taje, nekitajske sestre.

Zadnja poročila pravijo, da je bila »Marijina legija« v Tientsinu razpuščena, ker je nasprotovala »neodvisni cerkvi«. Ravno tako je moral ustaviti svoje delovanje »Kat. centralni urad« v Šanghaju ter se podvreči preiskavi, ker je baje sabotiral

Na tridnevnu kongresu, ki se je zaključil 18. tega meseca, so delavski voditelji iz sovjetskih podložniških držav, ki žive v pregnanstvu,

sprejeli resolucijo, s katero obsojajo suženjsko delo in kolektivizacijo kmetij, katero so uveli stalinisti. Izjavili so, da so sovjetske lutkovne vlade odpravile svobodne sindikate in pravice delavcev, ter da so podredile koristi države in delavcev koristim sovjetskega imperializma.

Obtožili so Kremelj, da izrablja srednje in vzhodnoevropske države, v korist sovjetskega gospodarstva. Izjavili so, da je delavska politika vseh sovjetskih podložniških držav reakcionarna, in zahtevali osvoboditev svojih domovin izpod sovjetskega jarma. Naglasili so, da mora svobodni svet ohraniti živo iskrice upanja pri vseh tistih, ki se v Sovjetski zvezni v njenih podložniških državah borijo proti terorju in suženjstvu.

Podpredsednik Živko Topalovič je predložil na kongresu obširno poročilo o političnih, socialnih in gospodarskih vprašanjih za železno zaveso. O njem je poročilo, da je božje delo, namenjeno v slavo božjo. Poleg običajnih programov bo prinašala postajti tudi cerkvene novice in razprave o katoliškem nauku.

Delavcem za železno zaveso so zagotovili, da ima svobodni svet polno razumevanja za njihovo borbbo, in dodali, da Mednarodna zveza svobodnih sindikatov podpira njihove težnje za vzpostavitev delavskih pravic in za ukinitev prisilne kolektivizacije kmetij.

Kongres je sprejel program za pomoc beguncem iz poljskih držav in za tesnejše sodelovanje z Mednarodno organizacijo za delo, Mednarodno begunsko organizacijo in drugimi ustanovami pri ponovni naselitvi beguncov iz sovjetskih podložniških držav.

Izjava, ki so jo izdali ob koncu kongresa, pravi, da svet ne more biti svoboden, dokler ne bosta Srednja in Vzhodna Evropa spet svobodni, in da ni mogoče vzpostaviti miru, dokler stalinistični imperializem ne bo poražen ne samo na Koreji, ampak povsod drugod. Narodi, ki jih tlači sovjetski režim, želijo mir, predvsem pa želijo socialno pravico, neodvisnost in svoj podložniških držav.

Na kongresu so izvolili za častnega predsednika J

KULTURNI BOLJŠEVIZEM NA TRŽAŠKEM

Komunistično revoluciono v Sloveniji so več let pred pričetkom zadnje vojne sistatično pripravljali nekateri slovenski pisatelji. Večinoma se niso mučili po težkih službah, saj so prejemali iz Moske bogate denarne podpore. Med temi pisatelji so bili: Bratki Krefti, Kozaki, Petreti, Brnčiči, Kranjeci in še mnogi drugi. Za te kulturnike so bile rezervirane tudi različne stipendije univerz in drugih ustanov, ki so jih skrbno hranili njihovi duhovni očetje zanje: Kidriči, Meliki itd. Tu se je torej pripravljalo Bratko Kreft, ki nima posebenega talenta za umetnost, a je imel vedno silno voljo speti po nauku rdečega evangelijskega.

Kreft: Celjski grofje

In Kreft je napisal dramo Celjski grofje. To snov je že pred njim v drami obdelal Josip Jurčič, za njim pa je prenesel Oton Župančič, potem Anton Novačan. Toda nobeno od teh dramskih del ni moglo služiti komunistični stranki za propagando. Zdaj je dobil naročilo Kreft, naj napiše tako dramo, ki bo služila za pridobivanje sljudskih množic namesto mitinga. In Kreft jo je napisal. Sam zagovornik mi vrlani hlapec slovenskega komunizma Vladimir Bartol pravi v »Primorskem dnevniku«, da so Celjski grofje marksistično delo. In so tudi. Ne samo propaganda marksističnega nauka, ki ga najsimpatičnejše igralske postave v drami oznanjajo. Celjski grofje so marksistični tudi zaradi tega, ker potvarjuje zgodovinska dejstva, ker lažejo in natolujejo vse vprek, po znanem geslu: »Vpij, vpij, čeprav ni resnice! Nekaj bo že ostalo. Te prakse se je vedno komunisten posluževal.«

Tržaško Slovensko narodno gledališče je izbralo prav to Kreftovo dramo in jo je vprizorilo večkrat na stadionu I. maj. Postavilo je naravnost razkošno scene. (Baje je stala 5 milijonov). Tudi konje so pripeljali pred oder, da bi ju tržaško prebivalstvo navdušili. Torej velik zunanj pompa. Res, da so nekateri igralci precej slabo odigrali svoje vloge (Herman, kraljica, Veronika, Friderik, da so tu in tam nerodni vojaki s helebardami sredi najresnejše scene v dramati padali po tleh in tako vzbujali ob najbolj nepravih mestih smeh med občinstvom), kaj takim in podobnim režijskim nedostatkom je bila scena zgrajena razkošno, s polnim žepom denarja. Na ta oder je postal tržaško gledališče, oziroma njegov režiser Jože Babič (verjetno mu je bil v pomoč pri tej režiji tudi Branko Babič) samega redovnega predstojnika očeta gvardijana. Našemili so ga, mu naredili velik trebuh, mu dali bedast izraz in neumen smeh, Kreft pa mu je dal v usta najbolj prostatake izraze: »baba je baba«, »tega ram ne bi smel povedit, ker mi je zaupala pri spovedi«, »glasujem za Veronikino smrt«, (čeprav drugi ne), v zgodnjih jutranjih urah pravi, »da mora iti domov, ker bo šel maševat«, a izrabi priliko in pije še in še... Skratka, najbolj pišano postavo, ki jo je mogel kje režiser dobiti, je dal patru. Lukež je to vlogo po naročilu dobro izigral.

Teater - sodni procesi

K vsemu temu bi rekli samo to, da se tako predstava nič ne razlikuje od najbolj krvičnih in najbolj podlo premišljenih procesov proti duhovnikom za železno zaveso. Titovci so preko svojega poslušnega orodja, Narodnega gledališča, postavili na sramotni oder duhovnikom, postavili so se okoli njega in so zmagoščavno več kot tri ure pljuvali vanj.

Po predstavi si je zadovoljno pomel roke skrčanski socialist Zemljak, jugoslovenski predstavnik v Trstu in z njim vsi krajevni

Spisal dr. IVAN ČESNIK

Svetogorska pesem

P o v e s t

5. DUŠNI IN TELESNI ZDRAVNIK

Tretja pobinkoštna sobota.

Oče Gelazij se je združil ob dnevnem svitu, ko so se nad Krnom, Matajurjem in drugimi gorskimi grebeni prikazali prvi sončni prameni. Vstal je iz tople postelje v tujski sobi grgarskega župnika, se urno umil, oblek in pokleknil na klečalniški pred veliko razpelo, na katerem je viseče Kristusovo razboljeno telo v zadnjih življenjskih zdihih. Pokrižal se je in zahvalil Stvarnika za sladek počitek ter se pripotočil Mariji in angelu varuhu. Nato je molil h Gospodu za srečno smrt po sedmih njegovih besedah na križu: »Ti si zame umrl na križu, da mi olajšaš smrt. Ko bom umrl, reci nebeskemu Očetu, da

mì odpusti grehe. Ko bom umrl, mi reci kakor desnemu razbojniku: »Še danes boš z menoj v raju!« Ko umrem, naj ne prideš tja, kjer bi bil vekomaj od Tebe ločen. Ko umrem, reci svoji Materi: »Glej, tu svojega otroka in ga varuj!« Ko umrem, naj ne prideš tja, kjer bi zaman čutil večno žejo po Tebi in Tvojem Veličastvu. Pomagaj mi tako živeti, da bom mogel umirajoč z veseljem vzklikititi: »Dopolnjeno je, kar si mi kot življenjsko nalogo naložil.« Ko umrem, izroči mojo dušo v roke nebeskega očeta.«

Pomolil je še jutranjice po brevirju, nato pa odšel v cerkev, kjer so ga že čakale pri spovednici na evangeljski strani zadaj mnoge tretjérednice, da se spovejo in pristopijo med njegovo sv. mašo ob 5. uri k sv. obhajilu. Med temi pobožnimi predstavami sta bili tudi Urška in njena mati.

Gospod Tomaž je že sedel v spovednici na nasproti strani, čakal na spovedance in molil brevir. Kmalu so spovedanke došle do njegove spovednice, ker je oče

boljševizma, so prišli agenti na Tržaško z njim. Toda Babiči in Košute naj si zapomnijo, da so že tudi tržaški Slovenci spoznali čisto in ponarejeno blago. Siti so take propagande kot jo zavijata ta dva moža v prt narodne kulture.

Slovenci smo prepričani da take kulturne ustanove, ki odevajo komunizem v plašč kulture, ker ga na drugačen način ne morejo več izvajati, delajo slabo uslužbo slovenstvu na tem, tako ogroženem prostoru. Tu bi morali res pokazati Slovenci svoje najboljše kulturne umetnine, ker nas opazujejo tujci. Tako pa z začudenjem sred teh predstav gostje odbhajo, potem ko so si ustvarili čudno podobo o slovenski kulturi.

Propaganda je eno, kultura drugo

Propaganda je eno, kultura je drugo. Če kdo hoče delati propagando proti Cerkvi, naj jo dela odkrito in naj ne zavija hinnasko svojega pogleda in sklepa rok, češ, saj nismo proti Cerkvi. Če pa so prišli že do spoznanja, da je tako propaganda brez uspešno in da njihovim lažem več nihče ne verjame, potem pa je ni treba zavijati v lepe besede, ampak naj že končno z njo prenehajo. Primorani bomo odkrivati potuhnjence, laži-kulturne ustanove, ki jim načelujejo dr. Budali in Košute in povedati odkrito in jasno, kaj skrivajo za hrbitom. Primorani bomo tudi povedati, da zbirajo denar med slovenskim ljudstvom za take »kulturne domove«, da bi v njih lahko tako pljuvali na Cerkev in katolicizem kot že pljujejo na stadionih in v Dolinah, ko še nimajo boljše strehe. Zato bomo primorani vse nabiralce in prodajalce tudi pognati skozi vrata, ko bodo potrkali nanje.

Slovenija je sita

V osrednji Sloveniji ni več mogoče preselepi ljudi z različnimi Kreftovimi boljševiški deli. Danes se v Ljubljani taki propagandi Slovenci smejejo, ker so komunistični red in lakoto v komunistični ureditvi družbe sami okusili. Tudi drugod po svetu in najbolj v Sovjetski zvezi sami so siti Košutovske propagande. Le s silo in grožnjami se prisilijo delavce, da gredo gledat tako propagandna dela. Ker so do grla siti komunizma vseh vrst, od Stalinita pa preko vseh odtenkov. In ko ni več nikjer mogoče prodajati tega pokvarjenega blaga, tega plesnivega kulturnega

† France Gabrovšek

21. t. m. je prišla iz Milwaukee v ameriški zvezni državi Wisconsin točna vest, da je 20. t. m. preminil msgr. France Gabrovšek. Pričakovali smo to vest, pa nas je vseeno zadelo. Msgr. Gabrovšek je bil v začetku tega leta brezuspešno operiran na želodecu. Imel je raka. Zdravili so ga potem z novimi sredstvi proti tej bolezni. Zdalo se je, da se mu stanje izboljuje ali da vsaj ne gre na slabše. Sam se je včasih v svojih pismih ponorečeval, da je le že preizkusni zajek. Pa ni uspelo. Bog je hotel drugač. Komaj 61 let star je msgr. Gabrovšek v petek, 20. t. m. zaključil svoje delavno zemsko življenje. Rojen je bil 2. aprila 1890 v Rovtah. Poslali so ga v šole in je študiral v Ljubljani na drugi državni gimnaziji. Stopil je v bogoslovje in je bil ordiniran za mašnika leta 1913. V svojem študiju je bil vedno temeljiti. Ni pa stal samo v mejah šolskih predmetov. Zlasti so ga zanimala sociološka in gospodarska vprašanja. Pravzaprav je bil določen, da bi študiral dalje in postal bogoslovni profesor. Toda po ustanovitvi ljubljanske univerze je prišel na ljubljansko bogoslovje več profesorjev iz lavantske škofije. Kot kaplan je bil v Vremah, Hrenovicah, pri Sv. Petru v Ljubljani, v Trebnjem in na Jesenicah. Povsod so se poznavali uspehi njegovega vztrajnega izobraževalnega dela zlasti med moško mladino še mnogo let. Iz Jesenic ga je Slovenska ljudska stranka povabilo, da bi prevzel vodstvo strankinega tajništva. Vabilo se je odzval. Ostal je na tem mestu več let, dokler ni bil od načelstva Zadružne zveze izvoljen za načelstvenega ravnatelja. Zadružna zveza je bila največja in najvažnejša zadružna organizacija v Sloveniji. V njej je bila včenjena velika večina najraznovrstnejših slovenskih zadruž. Pokojnik je v strankinem tajništvu in pozneje pri Zadružni zvezi imel priliko, da je uveljavil svoje oddišne organizatorne sposobnosti. V glavnem pa je

bilo njegovo delo vedno posvečeno predvsem socialni izobražbi in vzgoji vplivnega področja. Kakega velikega dela sicer ni napisal, toda v dnevnični časopisu so izšli številni njegovi članki, ki so bili temeljito premišljeni in skrbno pripravljeni. Mnogo sestavkov o socialnem vprašanju je tudi napisal za prosvetne knjižice mladinske organizacije. S svojimi teoretičnimi in praktičnimi izkustvi je sodeloval pri sponjanju načrtov, kako bi se mogel izvedbo in izpolnitvijo pravilnega zadružništva izboljšati gospodarski položaj Slovenije, zlasti slovenskega kmeta in delavca. Pri državnozborskih volitvah leta 1938 je bil izvoljen za poslanca v logaškem okraju. V Beogradu je potem vodil parlamentarno delegacijo Slovenske ljudske stranke. Tik pred izbruhom vojne v Jugoslaviji je prve dni aprila 1941 skupaj z dr. Al. Kuharjem odšel v inozemstvo, da bi tam zastopal slovenske in jugoslovanske koriste, ko bi se pripravljala nova ureditev Evrope. Takrat sem v Beogradu zadnjji govoril z njim. Bil je poln načrtov in poln vnceme za delo. Pa je moral pozneje doživeti marsikatero brido razočaranje. Bil je najprej v Palestini, nato v Kairu, v Londonu, odkoder je odpotoval v ameriške Združene države. Nastanil se je v Clevelandu, kjer je bil nastavljen kot pomožni dušni pastir pri župni cerkvi sv. Vida. V tej župniji živi množično Slovence. Obenem je sodeloval v uredništvu Ameriške domovine, ki je prinašalo celo vrsto njegovih člankov. Pred štirimi leti je umrl župnik Šifrer na župniji sv. Janeza Ev. v Milwaukee. Za njegovega naslednika je bil imenovan pok. msgr. Gabrovšek. Zdaj se je posvetil predvsem dušopastirskemu delu. Bila je to zadnja postaja v njegovem življenju. Gotovo je bil do zadnjega prepričan, da se bo še vrnil domov in tam še delal za blaginjo svoje domovine. Pred tremi leti je bil za velike zasluge v svojem duhovniškem po-

Gelazij odšel v zakristijo, da se pripravi na sv. mašo. Ko ga je cerkvenik Mohor Mlečnik oblekel in pričkal sveče, sta mlađa strežnika spremila redovnika mašnika k velikemu oltaru.

Ker je bila sobota že od nekdaj posvečena presveti Devici Mariji, je pobožni Franciščkov brat molil mašo nejš v čast. Zamislil se je v globoki pobožnosti v prelepje molitve o njenih vrlinah in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služila pred njem. In tako sem utrjena na Sionu in počivam v sv. mestu ter vladam v Jeruzalemu. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom in lastnostih, ki jih krasno poudarja berilo iz Sirahove Knjige modrosti: »V začetku in pred vsemi veki sem bila ustvarjena, vekomaj ne bom nehal biti in v svetem bivališču sem služ

prezimajoče škodljivec, so se ti zelo nemožili in razpasli. Posebno črvivost je zelo velika.

Vsač črvivega sadja ne puščajte pod drevesi temveč ga skrbno pobirajte! To delo lahko izvršijo tudi otroci. Nabranje odpadlo sadje preberi: vse gnilo sadje moraš vreči v ogenj (ne na gnoj!) in najbolje storiš, če enako napraviš tudi z nagnitom sadjem. Črvivo sadje pa opari z vrelo vodo in šele potem ga vrži prasičem v korito; vrela voda naj najprej uniči morebitnega črva, ki bi prasiču lahko utekel in se skril. — Iz zdravejšega in zrelejšega sadja napravi krhlice, ki bodo pozimi prijetno dopolnilo k hrani.

Zakaj se mnogo vin poleti spremeni v zavrelico?

Grampa v sodih, ki pokriva doge, prav nič ne koristi vinu, kakor mnogi mislijo. Pač pa je grampa prečestkorat vzrok, da se vino pokvari. Grampa postane namreč leglo različnih škodljivih kvasnic, ki povzročijo v vnu nevarna vrenja.

V grampi, če je vrhu tega že zelo staro, so namreč vedno razpoke in tudi luknjice. Te se zapolnijo z drožjami in drugimi vinskiemi vredlinami. Te snovi pa se prav rade pokvari in pospešujejo vretje vinske kislina. Poletna vročina še poživi to vreme. Posledica tega vrenja je zavrelica, ki

je najhujša vinska bolezen, ker vino popolnoma uniči, da ni za nobeno rabo, niti za kis ali žganje. Zato pa se mora vsako leto zavreči toliko vin.

Zato pa očistite dobro vse sode, čim ste jih izpraznili. Predvsem odstranite vso grampo, nato pa operite sode najprej z navadno vodo, potem pa z vodo, kateri ste primešali 5% (na 20 litrov vode 1 kg) žveplene kislina (hudičeve olje). Končno morate sode oplahnit z navadno vodo, in sicer tolikokrat, dokler priteče iz soda enako čista voda kot ste jo vliji.

Soliš li seno?

Vemo, da si skrben živinorejec in da privočiš svoji živini tudi nekoliko soli. Saj veš, da napravi sol kromo bolj tečno in tudi laže prebavljivo. Poleg tega pa žival rabi sol za ojačanje svojih prebavilnih sokov, ki morajo kromo prekvasti in raztopiti.

Si pa že poskusil soliti seno na seniku ali tudi na prostem v seneni kopi? Če imaš to navado, potem je gotovo ne opustiš, ker veš koliko raje žre živina posojljeno seno kot neposojljeno.

Koliko soli pa raztrošiš po senu? Priporerna količina je 1/4 kg za vsakih 100 kg sena.

Posebno za bolj slammato kromo je soljenje zelo priporočljivo.

Z GORIŠKEGA

Podgorski zlatomašnik

Zlatomašnik č. g. Ivan Drašček, podgorški rojak, je imel namen obhajati svojo slovesnost v domači vasi. Pa žal mu je to preprečil nešrečni padec iz kolesa, ko je hotel iti maševati v Stanjel, ki ga opravlja zraven svoje župnije Koblaglava. Zdravi se v bolnišnici v Vipavi. Upajmo, da poškodbe niso prehude in da bo žilav g. zlatomašnik kmalu zopet pri svojem delu.

Števerjan

V nedeljo je novoizvoljeni števerjanski župan g. R. Maruž prvič nastopil v javnosti s položitvijo vence v lastnem ter v imenu obč. sveta na spomenik padlih števerjanskim mož in fantov. Ob tej priliki se je prisotnim zahvalil za zaupanje, ki so ga izkazali pri volitvah kmečko-delavski zvezi. Poleg g. župana je spregovoril tudi g. dr. Marijan Bregant, ki je predložil navzočim v klenih besedah pomen žrtve onih, ki so dali svoje življenje v prepričanju, da se borijo za boljšo bodočnost slovenskega naroda ne glede na njihovo politično pripadnost. Občinstvo je z navdušenjem pozdravilo izvajanja g. dr. Marijana Breganta.

Te dni so doobile hiše v Števerjanu nove številke, ker so bile prejšnje neurejene.

Letošnji pridelek zgleda, da bo prav dober, posebno pridelek grozdja nam prav dobro obeta. Upamo, da bomo tudi vnaprej še večkrat imeli toliko potrebnih dež!

Ogenj v Katoliški knjigarni

V noči med soboto in nedeljo je v gornjih prostorih »Katoliške knjigarne« v Gorici nenadoma iz dosedaj nerazumljivih vzrokov nastal požar. Hvala Bogu so ga kmalu opazili in tako preprečili večjo škodo, odnosno celotno uničenje stavbe. Uničeni so razni okvirki, slike itd., ki so bili spravljeni v gornjih prostorih. Škodo cevajo na okrog 300.000 lir.

Novomašniki v Slov. Primorju

Vsi novomašniki, ki želijo peti slovesno novo sv. mašo morajo nasloviti na vstopišče oblastnega prošnjo za dovoljenje. Prošnja mora poleg ostalega vsehovati tudi natan-

čen spored slovesnosti, da ga oblast po svojih organih po potrebi lahko kontrollira in — če hoče — tudi moti ali ovira. Kako dolgo še...

Duhovne vaje za dekleta

Za duhovne vaje za dekleta, ki bodo od 22. do 26. avg. se je treba prijaviti v Dobrodolni pisarni na Placuti št. 18. Vzdrževalnina 2000 lir. Podrobnejša navodila poznaje.

Rihemberk preimenovan v Branik

Z ukazom vlade L.R.S. je bilo te dni ime naselja Rihemberk preimenovan v Branik.

Za učiteljice otroškega vrtca

Vse nestalne učiteljice otroškega vrtca, ki bi želele poučevati v šolskem letu 1951-1952 v obč. otroških vrtcih, morajo vložiti prošnjo na kolkovanem papirju za 24 lir na urad za občinsko osebje (Ufficio del personale del Municipio). Prošnja mora biti vložena najkasneje do 31. avgusta t. l.

Prošnji je treba predložiti sledeče dokumente na kolkovanem papirju:

- 1) Potrdilo o italijanskem državljanstvu;
- 2) Zdravniško spričevalo, ki ga izda obč. zdravstveni urad;
- 3) Družinski list;
- 4) Spričevalo o dovršenih žolah;
- 5) Potrdilo o službenih letih;
- 6) Eventuelna preferenčna spričevala.

V prošnji morajo navesti tudi, če namejavajo poučevati v otroških vrtcih s slovenskim učnim jezikom.

Nadškofova bolezen

Zdravstveno stanje našega g. nadškofa se z dneva in dan slabša. Držijo ga pokoncu le še razne iniekcije in pri transfuziji krv. Previšeni prenaša silne muke s popolno vdanoščjo v božjo voljo. Pričakovati je najhujšega.

Draga Erna! Pišem ti to pismo na morju. Vtaknil ga bom v steklenico, katero bom zaupal morskim valovom. Bog ve, če ga boš dobila, ali če ga bodo odkrili na kaki zapuščeni obali. Vsekakor pa bom srečen, če mi boš sporočila, da si ga prejela. Toda kje bom jaz tedaj? Poljublja te, Pavel.

STRŽAŠKEGA

Škofov obisk v Bazovici

Dne 15. t. m. smo imeli v naši župniji škofov uradni obisk in obenem slovesnost svete birme. To je bil dan, ki ga je naredil Gospod! Naša mladina bo govorila o tem prvem uradnem škofovem obisku po zadnji vojni še veliko let po naši smrti. Pri škofovi sv. maši smo imeli na njegovo izrecno željo ljudsko petje. Treba je reči, da bazoviški verniki še nismo nikoli sami takoj prepevali. Vse je pelo, staro in mlađo. V mogočni cerkvi kakor je naša, je ljudsko petje še posebno lepo. Sedaj skoraj razumem svetniško misel: kdor lepo pojde, dvakrat moli! Škofov so imeli lepo pridigo o miru, toda o miru, ki so ga Gospodovi angeli oznanili v Betlehemu. — Popoldne je bila izredna slovesnost v dvorani: tekma iz katekizma. To je prva tovrstna tekma na Tržaškem! Ni bilo sicer vse najboljše, toda videlo se je, kako mladina v veseljem piše božji nauk, kako se ga z veseljem uči in s ponosom javno izpoveduje! Vsi udeleženci so prejeli skromno nagrado. Po slovesnosti sv. birmi so škofov skupno z duhovniki obiskali Gropado, Drago in Gročano. Ti pastirski obiski po vseh so nekaj izredno lepega. V resnici se človek spomni starih časov, kako so prvi kristjani z veseljem pričakovali pred svojimi naselji brez cerkva sv. Pavla in druge apostole. V Dragi in Gročani ni cerkve, a je veliko zvestih vernikov, ki so pri okrašenih znamenjih pričakovali svojega nadpastirja. Škofov so obiskali tudi nekatere bolnice. Bolna žena v Dragi ne bo do smrti pozabila tega obiska. Prav tako prijazno je bilo v Gročani, kjer so možje in fantje obstopili škofa in ga prosili, naj skupno z njihovo pomočjo zgradi malo cerkev za obe vasi. — Bilo je že pozno zvečer, ko so se bazoviški verniki in mladina po molitvah za pokojne hvaležno poslovili od svojega nadpastirja.

General Blanchard zapušča Trst

Kakor poroča ameriško vojno ministrstvo bo namestnik generala, ki poveljuje TRUST-u in glavni ravnatelj za civilne zadave pri ZVU na področju A STO-a gen. Blanchard zapustil tukajšnje službeno mesto in od 8. avgusta t. l. na glavni stan Evropskega poveljstva v Pariz, kjer bo prevzel nove funkcije. Namestnika gen. Blancharda še niso imenovali.

Duhovne vaje Slov. Vincencijeve konference v Trstu

Slovenska Vincencijeve konference v Trstu je imela namen prirediti zapre duhovne vaje od 10. do 14. avgusta t. l. Ker pa vpade ravno v ta čas, 12. avgusta, veliko skupno romanje slovenskih vernikov na Barbano, duhovne vaje odpadejo. To javljamo v vednost članicam raznih odsekov Slovenske Vincencijeve konference v Trstu ter vsem ostalim, ki so se namernavale udeležiti teh duhovnih vaj. Obenem pa vabimo vse, da naj poromajo skupno s svojimi župniki na Barbano.

Namesto omenjenih zaprih duhovnih vaj, bo Vincencijeve konference priredila po možnosti na jesen odprte duhovne vaje. One, ki se za stvar zanimajo, bodo pravčasno obveščene.

Tržaško romanje na Barbano

Zadnji čas je, da se odločite za skupno romanje na Barbano. Prijavite se takoj pri svojem duhovniku. Vpisovanje se brezizjemno zaključi v nedeljo 5. avgusta. Verniki iz župnije Sv. Antona se prijavite v knjigarni Fortunato, ulica Paganini št. 2. Na dan romanja v nedeljo 12. avgusta bo odhod iz Trsta ob 6.30. Vsi romarji iz mesta pridite pravočasno k cerkvi sv. Antona. Ponovno vladljivo vabimo vse zveste kristjane, udeležite se skupnega romanja na Barbano! Na otoku bo romarska sv. maša, popoldne pa euharistična procesija, nakar bomo za svetoletne odpustne obiskali še cerkve v Gradežu, v Ogleju in v Tržiču. Točen spored objavimo pravočasno.

Proces v Kopru

Te dni se je pričel v Kopru proces proti šestim vohunom, ki so delovali za italijansko špijonažno službo. Med obtoženci so trije podoficirji J. A. - en civilist Hrvat iz Buješčine - dva civilista Italijana in sicer en moški in ena ženska. Obtoženi jugoslovanski podoficirji so dajali špijonskemu centru v Trstu podatke o razporeditvi in oboržitvi jug. čet na ozemlju cone B in pa Slovenije. Po njihovih izjavah, se niso zavedali, da delajo za italijansko špijonažo. Vsi so prejemali kot nagrado za njihovo delovanje primerne vsote denarja.

Romantična zgodba pisma

Neko angleško dekle je na obali v Newpurtu, na otoku Wightu, našlo steklenico, ki je obelodanila zgodovino nekega ljubezenskega romana, ki ni dočakal konca. V steklenici je deklica našla kipec Budde iz slonove kosti in pismo. Zgodba pa je naslednja: Pred 22 leti je bil mladi Nemec Paul Raffelheuschen zaposlen kot kuhan na parniku »Turingia«, ki je plul iz Nemčije v New York. Med potjo, je Paul nek večer hodil nervozno po ladijski palubi, ker se je čutil sam in pol domotožja. Zato je odšel v svojo kabino ter napisal svoji plavolasi zaljubljeni deklici naslednje pismo.

Draga Erna! Pišem ti to pismo na morju. Vtaknil ga bom v steklenico, katero bom zaupal morskim valovom. Bog ve, če ga boš dobila, ali če ga bodo odkrili na kaki zapuščeni obali. Vsekakor pa bom srečen, če mi boš sporočila, da si ga prejela. Toda kje bom jaz tedaj? Poljublja te, Pavel.

Steklenica je s svojo vsebino potovala

po morju, Buddov kipec pa je bil namenjen tistem, ki jo bo našel.

Danes je Paul kuhan v nekem obmorskem nemškem mestu. Ima 42 let, je poročen in ima dve otroki. Po tem pismu, ki ga je zaupal morskim valovom ni več pisal Erni.

Vendar pa bo pismo kljub temu prišlo na naslov. Angleško dekle, ki je odkrilo pismo, ga je z vso naglico poslalo Paulu, da pa ga je po pošti poslal Erni, ki je danes gospa Schmidt, srčna žena nekega železničarja v neki vasi v bližini Wormsa.

Med Slovenci v Franciji

8. julija so doživelji Slovenci ob nemški meji (Lotaringija) velik praznik. Proslavili so srebrno mašo svojega požrtvovalnega izseljenjskega duhovnika Stanka Grimsa in 20letnico cerkvenega peskega zbraja.

Iz vseh kolonij so se zbrali in pospremili srebrnomašnika v lepem sprevodu s stanovanja v cerkev. Okrasili so vso pot in tudi naših mlajev z napisni manjkalo. Med zastavami naših rudarskih društev se je posebno opazila zastava naših rudarjev iz Westfalije, ki so tudi poslali svoje zastopnike na slavje.

Pri slovenski službi božji je pel slovenski zbor z orkestrom. Po francoski in nemški pridihi je govoril velikemu številu slovenskih izseljenjcev msgr. Zupančič, izselj. duhovnik iz Pas-de-Calais. Pred oltarjem sta asistirala srebrnomašnika naš duhovnik iz Belgije in velik prijatelj Slovencev ter izselj. duhovnik - Nemec g. Teodor Tensundern iz Westfalije. Seveda ni manjkalo lepega zastopstva duhovščine iz tamkajšnje škofije Metz.

Po častnemu vnu, pri katerem so g. Grimsu čestitali zastopniki krajevnih civilnih oblasti, je bilo kosilo za pevce in povahljence. Popoldne so bile najprej litanije, po litanijah pa v dvorani slovenska akademija.

Videl sem že velike slovesnosti, je rekel eden od navzočih Francov, »a tako lepe in prirsne prireditev še nisem videl.« Res, če pomislimo, da so to lepo akademijo pripravili rudarji sami, potem moramo poahljiti njih delo. Akademija bi bila v čast vsakemu slovenskemu večemu kralju!

Pozno je že bilo, ko so se z avtobusi naši izseljenjci razšli na vse strani. Oni s severne Francije in Westfalije so odšli na obiske svojih rojakov, raztreseni po vsem pasu Maginotove linije. Vse pa je ogrela spet enkrat misel, da so Slovenci in da je samo vera tista, ki more držati človeka v mrzli tujini pokoncu!

Umrl duhovniki v mariborski škofi

Zvedeli smo, da so zadnji čas umrli katolični duhovniki. V Mariboru je umrl kanonik in stolni župnik Umek, kmalu nato je umrl stolni kanonik Žagar in pri sv. Lenartu v Slov. goricah dekan Sinko. R.I.P.

DAROVNI

ZA SLOVENSKO SIROTIŠČE